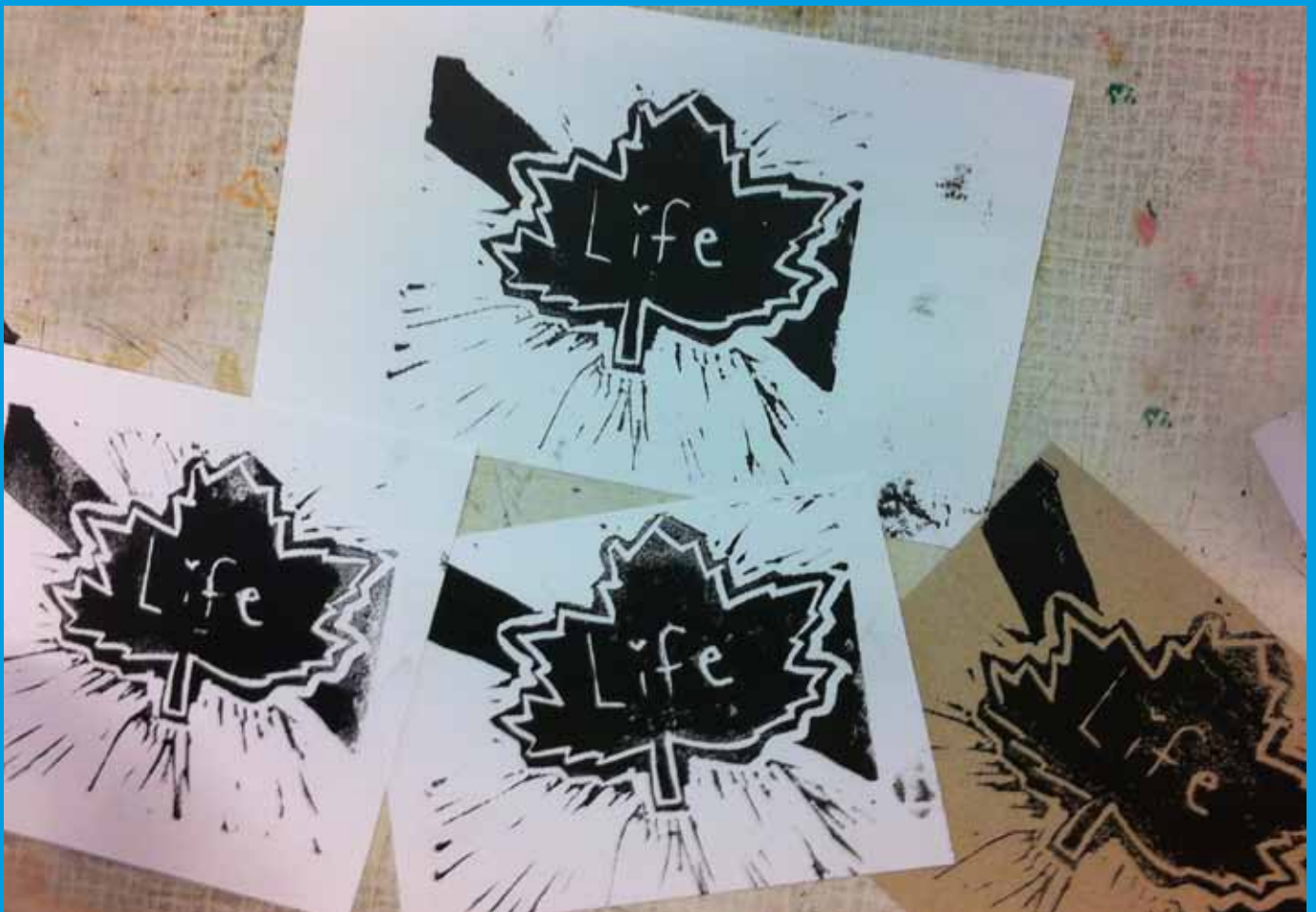

UDKANT PÅ FORKANT

KUNST PÅ FORKANT

UNIVERSITY COLLEGE SYDDANMARK
CENTER FOR UNDERVISNINGSMIDLER

UNIVERSITY COLLEGE
SYDDANMARK
UCSYD.DK

”MAKKERPAR”

- undervisningsforløb med billedkunstlærere og kunstnere

Takket være midler fra Kulturregion Sønderjylland-Schleswig er det lykkedes os at tilbyde billedkunstlærere og kunstnere på begge sider af grænsen at indgå i et ligeværdigt samarbejde om at designe et undervisningsforløb.

Forløbet har været, at kunstnere og lærere er mødtes på Sønderjyllands Kunstscole til en eftermiddag, hvor de har fundet sammen som ”makkerpar” i forhold til interesse og geografi.

Herefter har der været afviklet undervisningsforløb (på 10 timer), og alle ”makkerpar” er igen blevet samlet for at præsentere deres forløb for hinanden.

Det har givet inspiration til både kunstnere og lærere - kunstneren har fået et indblik i skolers hverdag og de rammer, der er der.

Lærerne har fået et fagligt input - en form for efteruddannelse gennem samarbejdet med kunstnerne.

I dette hæfte har vi samlet alle beskrivelser med billedmateriale fra de afviklede forløb - det er blevet til et spændende inspirationsmateriale, som vi gerne vil formidle videre til skoler og kunstnere samt andre interesserede på begge sider af grænsen.

God fornøjelse!

Thomas Lunau, Sønderjyllands Kunstscole, Sønderborg
Charlotte Helt Brunsgaard, Teamleder, Aabenraa Kommune
Birgitte Boelt, Center for Undervisningsmidler, UC SYD

”DOPPELTEAMS”

- Unterrichtsverläufe mit Kunstlehrern und Künstlern

Mit Hilfe von Mitteln aus der Kulturregion Sønderjylland-Schleswig ist es uns gelungen, Kunstlehrer und Künstler auf beiden Seiten der Grenze zu einer gleichberechtigten Kooperation zur Gestaltung von Unterrichtsverläufen einzuladen.

Bei diesem Prozess trafen sich Lehrer und Künstler an einem Nachmittag an der Kunsthochschule Sønderjylland, wo sie nach Interessen und Geografie in Doppelteams zusammen gebracht wurden.

Danach wurden die Unterrichtsverläufe (über 10 Stunden) durchgeführt, und alle Teams trafen sich im Anschluss wieder um einander ihre Verläufe vorzustellen.

Dies gab Inspiration für sowohl Künstler als auch Lehrer - die Künstler erhielten einen Einblick in den Schulalltag und in die gegebenen Rahmenbedingungen. Und die Lehrer haben durch die Kooperation mit den Künstlern ein fachliches Input - also eine Form von Weiterbildung - erhalten.

In diesem Heft haben wir alle Beschreibungen und das Bildmaterial von den durchgeführten Verläufen gesammelt. So entstand ein interessantes Inspirationsmaterial, dass wir gerne an Schulen, Künstler und anderen Interessierten auf be den Seiten der Grenze vermitteln möchten.

Viel Vergnügen!

Thomas Lunau, Sønderjyllands Kunsthøjskole, Sønderborg
Charlotte Helt Brunsgaard, Teamleder, Aabenraa Kommune
Birgitte Boelt, Center for Undervisningsmidler, UC SYD

Undervisningsforløb: KUNST PÅ FORKANT Lærer/kunstner

Forord side 2

Vorwort side 3

Indhold side 4

Sønderskov-Skolen:

Lærer Jan Kragtig Pedersen og
Billedkunstner Dorthe Saldern Meier side 5

Aabenraa Statsskole:

Lærer Inga Momsen
Kunsthistoriker Elisabeth Hertzum side 9

Rinkenæs Efterskole:

Julie Østrem Nielsen, grafisk designer og illustrator
Ellis Nielsen, lærer på Kunst og Design Linjen..... side 13

Haderslev Realskole:

Lærer Dörte-Kristin Larsen
Kunstner Tina Klemmensen..... side 17

Tønder Grundskole:

Lærer LisEmma Søvik
Kunstner Inga Momsen side 20

Gallbergschule:

Die freischaffende Künstlerin Dany Heck, Flensburg
Die Lehrerin Frauke Rückert..... side 25

Schule des Kindercampus Lunden:

Artikel fra "Der Nordschleswiger" side 29

"LIVSTRÆET"

Undervisere: Jan Kragtig Pedersen/Dorthe Saldern Meier
Deltagere: 7. årgangs kunstlinie på Sønderskov-Skolen
Fysiske rammer: Skolens billedkunstlokale og skolens indgangsparti

FAGLIG MÅLSÆTNING

Ideen til projektet opstod i en samtale, hvori skolens vartegn blev nævnt:

Et stort træ på skolens område, som er levende på den ene side og dødt på den anden.

Der var et ønske om at arbejde med grafik, og ideen blev derfor at arbejde med det grafiske træ.

Opgaver i processen var:

- Iagttagelse af træet og derved inspiration til det videre forløb.
- Besigtigelse af indgangspartiet, hvor værket skulle placeres, så eleverne kunne begynde at forestille sig ideen med træet/træerne, der skulle ind på skolen.
- Gruppearbejde omkring idéer og opbyggelse af fire store træer.
- Individuelt arbejde med linoleumstryk af blade og ord.
- Opsætning af værkerne i fællesskab.

ÆSTETISK MÅLSÆTNING

Rammerne for det færdige kunstværk var skolens indgangsparti.

Vi smed de kedelige stuepalmer ud til fordel for spændende elevproduceret kunst.

Det spændende og flotte træ udefra skulle med ind på skolen i form af elevernes værker.

PÆDAGOGISK MÅLSÆTNING

Samarbejde og individuelt arbejde.

BESKRIVELSE AF FORLØB

Eleverne havde emneuge, hvor mandag til torsdag var afsat til at arbejde med kunstprojektet.

Kunstneren Dorthe deltog mandag, onsdag og torsdag.

Mandag:

Vi startede dagen med at præsentere vores idéer overfor eleverne, for derefter sammen at gå ud i skolegården og iagttage det gamle træ.

Efterfølgende gik vi hen til indgangspartiet for at prøve at visualisere, hvordan det kunne komme til at se ud, når projektet var færdigt. Så skulle der arbejdes. Først skulle træets skelet konstrueres. En stor træpæl skulle sættes på en træplade. Eleverne blev inddelt i fire grupper, og hver gruppe skulle lave et træ. Da skelettet var færdigt skulle den ønskede form opbygges i hønsenet udover træpælen. Da de enkelte grupper var færdige med at forme deres træer, kunne arbejdet med papmaché begynde. Der skulle et godt lag på for at gøre det helt stabilt.

Tirsdag:

Der blev arbejdet videre med papmaché og strukturer i overfladen. Træerne skulle nu tørre.

Onsdag

Blade, blade masser af blade

Eleverne fik inspirationsmateriale i form af billeder af alle mulige former for blade. De skulle først tegne et blad på papir og så ved hjælp af karbonpapir overføre det til en linoleumsplade. Så skulle der snittes, og der blev arbejdet meget ihærdigt. Da snittet var gjort færdigt, skulle hver enkelt blad trykkes 8-10 gange. Denne proces skulle så gentages med nye tegninger af blade.

Da eleverne havde lavet tilstrækkeligt med blade, kunne de fortsætte med at lave linoleumstryk af ordet LIV på alle mulige sprog.

Eleverne havde fundet frem til rigtig mange forskellige ord for liv, og de var endnu engang meget arbejdsomme og fik lavet mange fine tryk.

Der var også tid til at få malet træpladerne, som var træernes "fødder", sorte.

Torsdag

Nu skulle det hele så gøres færdigt.

Der var stadig lidt trykarbejde, der skulle nås.

Der skulle klippes kanter af trykkene, så de var lige store.

Nu kom også det spændende øjeblik, hvor de store flotte træer skulle flyttes fra billedkunstlokalet op i indgangspartiet.

Da træerne var placeret, kunne arbejdet med montering af alle trykkene begynde.

Eleverne arbejdede sammen i små grupper og fik sat blade og ord op ad væg, loft, vinduer og hen ad gulvet.

Igen var eleverne rigtig gode til at samarbejde og til at visualisere og koordinere sig frem til et rigtig flot resultat.

MATERIALER OG UDSTYR

Fire store træbjælker, fire træplader, søm, hammer, hønsenet, knibtang, hæftemaskine, aviser, tapetklister, sort maling, pensler, papir, blyanter, karbonpapir, linoleumsplader, sort tryksværte, ruller, glasplader, hvidt og gråt karduspapir, hæftemasse til ophængning.

EVALUERING

Et godt projekt hele vejen igennem.

I dag bruges skolens indgangsparti til gruppearbejde og hygge blandt skolens elever, fordi det er "et dejligt sted at sidde".

Samarbejdet mellem billedkunstner, billedkunstlærer og skolens elever fungerede fra start til slut, hvilket ligeledes kan ses på det færdige resultat.

Et lignende projekt kan fint gennemføres på andre skoler.

DER LEBENSBAUM

FACHLICHE ZIELSETZUNG

Die Idee für das Projekt entstand in einem Gespräch, in dem das Wahrzeichen der Schule erwähnt wurde: ein großer Baum, der lebend auf der einen Seite, aber auf der anderen Seite abgestorben ist. Da es den Wunsch gab mit Grafik zu arbeiten, entstand die Idee einer Baumgrafik.

Die Aufgaben im Prozess waren folgende:

- Beobachtung des Baumes zur Inspiration für den weiteren Verlauf.
- Besichtigung des Eingangsbereiches, in dem das Werk angebracht werden sollte. Die Schüler sollten sich konkret vorstellen, wie der Baum oder die Bäume im Inneren der Schule aussehen werden.
- Gruppenarbeit rund um die Idee und den Aufbau von vier großen Bäumen.
- Individuelle Arbeiten mit Linolschnitten mit Blättern und Wörtern.
- Gemeinsame Aufstellung der Werke.

ÄSTHETISCHE ZIELSETZUNG

Als Rahmen für das fertige Kunstwerk sollte der Eingangsbereich der Schule dienen. Die langweiligen Zimmerpalmen wurden entfernt um Platz für interessante, von Schülern produzierte Kunst zu schaffen. Der besondere und schöne Baum von außen sollte sich in den Werken der Schüler widerspiegeln.

EVALUATION

Ein gelungenes Projekt in allen Teilen. Heute wird der Eingangsbereich der Schule von Arbeitsgruppen, aber auch als rekreativer Ort von allen Schülern verwendet, weil es alle "schön fanden hier zu sitzen".

Die Kooperation zwischen der bildenden Künstlerin, dem Kunstlehrer und den Schülern funktionierte problemlos von Beginn bis zum Schluss, was im fertigen Resultat deutlich wird. Ein ähnliches Projekt kann auch an anderen Schulen durchgeführt werden.

INSTALLATION I DEN NYBYGGEDE "ROTUNDE"

Undervisere: Lærer Inga Momsen
Billedkunstlærer Elisabeth Hertzum
Deltagere: Elever fra 3g BK Aabenraa Statsskole
Fysiske rammer: Rotunden på Aabenraa statsskole

FAGLIG MÅLSÆTNING

At fremstille et produkt, der kan illustrere deres teoriundervisning i eksamenstemaet: installation.

ÆSTETISK MÅLSÆTNING

At fremstille og bearbejde æstetikken i en større installation i et rum, og derved påvise betydningen af rummet som en del af vores psykologiske opfattelse af vore omgivelser.

PÆDAGOGISK MÅLSÆTNING

At fremme det fag-faglige i installationsbegrebet.

At fremme gensidig inspiration og samarbejde omkring opfyldelse af de fælles mål.

BESKRIVELSE AF FORLØB

Den tyske kunstner Inga Momsen i samarbejde med lektor Elisabeth Hertzum og 3gBk på Aabenraa Statsskole.

Holdet er på B-niveau og kun på 7 elever.

Projektet blev til i forbindelse med elevernes arbejde med eksamenstemaet "Installationer". De havde haft en teoretisk gennemgang med fokus på flere kunstnere bl.a. Weiwei, Evaristi, Warnås m.fl.

Der blev arrangeret et møde mellem eleverne og Inga Momsen, hvor hun præsenterede sit cv og viste sin portefølje med eksempler på sine arbejder. Eleverne var meget begejstrede ved udsigten til få lov til at lave et værk enten indendørs eller udendørs. Efter en gennemgang af skolen, hvor adskillige områder kom i spil, enedes man om at arbejde med den nybyggede "rotunde" som scene for en installation. Rotunden er et stort, cirkulært, åbent rum med meget højt til loftet og med siddepladser rundt langs væggen. Den er et gennemgangsrum, som forbinder tre af skolens fløje, og den benyttes derfor af rigtig mange i løbet af dagen.

Samtidig bruges den også som gruppeopholdsrum for eleverne. Teorien var, at rotunden ville blive benyttet mere, hvis der blev skabt en huleeffekt i rummet.

Med udgangspunkt i Inga Momsens arbejder blev der valgt pink og limegrøn murersnor. Den pinkfarvede blev brugt til at overdække selve rotunden med snore, der blev trukket fra side til side. Den grønne snor blev brugt i den gangbro, der forbinder to fløje på skolen.

Her blev der også brugt spejlfolie for at skabe reflekser og inddækning. Den grønne snor blev valgt, da den arbejdede sammen med en udvendig limegrøn indramning af rotundens største vindue. Snorens farve og ophængning på ruderne fremhævede vinduet og skabte en symbiose af det udvendige og det indvendige.

Under hele arbejdet blev der lagt stor vægt på elevernes selvstændighed i forhold til valg af linieforløb ved opbygning af "loftet", udsmykning af de store lodrette radiatorer og gangbroen. Projektet bevidstgjorde eleverne om vigtigheden af samarbejde i både ide og praktik.

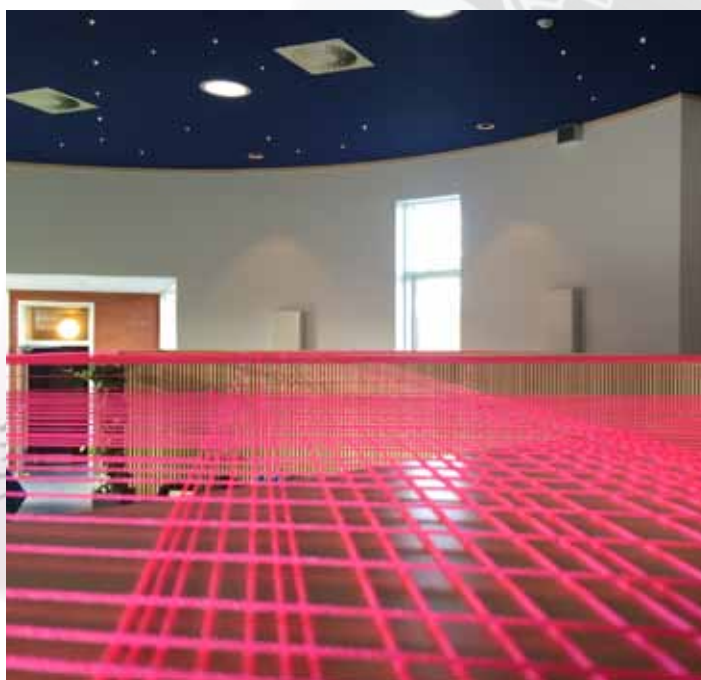
Selve arbejdet blev udført i løbet af en weekend på skolen, hvor eleverne havde ofret både erhvervsarbejde og fredagsfester for at være med - et bevis på deres interesse for projektet.

Det er ved simpel iagttagelse af elevernes placering i rotunden blevet bekræftet, at der sker en samling af dem i de tættest overdækkede dele af rummet. Ligeledes bevæger folk sig mere frit i den nu afdækkede glasgangbro.

Siden indvielsen af projektet har rotunden været brugt til oplæsning til musik og som workshop for gæster i alle aldersgrupper under skolens kulturfestival.

MATERIALER OG UDSTYR

Pink og limegrøn murersnor – i alt 3,7 km. snor.

EVALUERING

Alle de ønskede mål blev opfyldt.

Selve forløbet var en fantastisk oplevelse for eleverne.

Der er tale om unge mennesker mellem 18-20 år, og de følte virkelig, at de blev inspireret af kunstneren.

Inga gav dem et løft rent kunstnerisk, og de oplevede gennem det praktiske en sammenhæng mellem deres teoriundervisning og deres produkt. Fantastisk, opløftende, inspirerende oplevelse.

Elisabeth Hertzum

Mein Matching war ein Blinddate

Elisabeth war am Makerpar-Matching-Tag leider krank. Aber ihre Email, mit der sie ihr 3.g-Niveau vorstellte, hat mich überzeugt.

Beim ersten Telefongespräch fanden wir sehr schnell zusammen und es konnte unkompliziert losgehen.

7 Schüler, eine Lehrerin, eine Künstlerin - das ist Luxus pur. Für alle Beteiligten.

Mit einem kurzen Vortrag mit Bildern zu Installationskunst im Innen- und Außenraum gab ich den Schülern Einblicke in das Zusammenspiel von Kunstwerk und Ort. Die gezeigten Beispiele gaben Eindrücke von unterschiedlichsten Möglichkeiten künstlerisch mit einem Raum umzugehen. Wir haben sehr verschiedene Künstler, ihre Materialwahl und ihren Umgang mit dem Ausstellungsort besprochen. Die verwendeten Materialien umfassten Alltagsgegenstände (z.B. Besen und Bücher), Farbe, Federn, Holz, Licht, Papier, Schnur und Tape.

Mit diesem Wissen um Materialität und Raum sind wir in der Schule auf die Suche nach spannenden Orten gegangen. Und davon gab es jede Menge: Fenster, Treppenhäuser mit Treppengeländer, Türen, Ecken, Nischen, Bäume und die Rundtunde mit der Golden Gate. Vor Ort wurden die Vor- und Nachteile des jeweiligen Ortes besprochen und erste Überlegungen über die Materialwahl angestellt.

Die Schüler bekamen Tipps an die Hand, die zu beachten sind, damit Material und Ort gut miteinander "kommunizieren" können und dann lag die Entscheidung über das Wo und Was bei ihnen. Sie hatten knapp 4 Wochen Zeit, sich über den Ort, an und für den wir arbeiten wollten, das Material und die Konzept für die Installation zu einigen.

Ihre Ortswahl fiel auf die Rotunde mit dem angrenzendem Gang, der Golden Gate, die Materialwahl auf Maurerschnur in pink und Neongelb und Spiegelfolie, das Thema: Maurerschnur in pink und neongelb und Spiegelfolie, sowie mit dem Thema 'Schutzräume' innerhalb der Rotunde den

Durchgang auflockern. Der Rotunde als Durchgangsraum fehlten geschützte Ecken und der Gang wurden von einigen gar nicht mehr wahrgenommen oder aufgrund seiner Bodentiefen Fenster nicht gemocht.

An dem Wochenende 28.02 und 01.03.2015 ging ich mit 7 hochmotivierten Schülern und einer tollen Lehrerin ans Werk. Alle Materialien lagen bereit und los ging es.

Durch Kreuz- und Quer-Verspannungen der Schnur, in einer vorher grob festgelegten Rhythmik, haben wir eine Zwischendecke in die Runtune eingezogen.

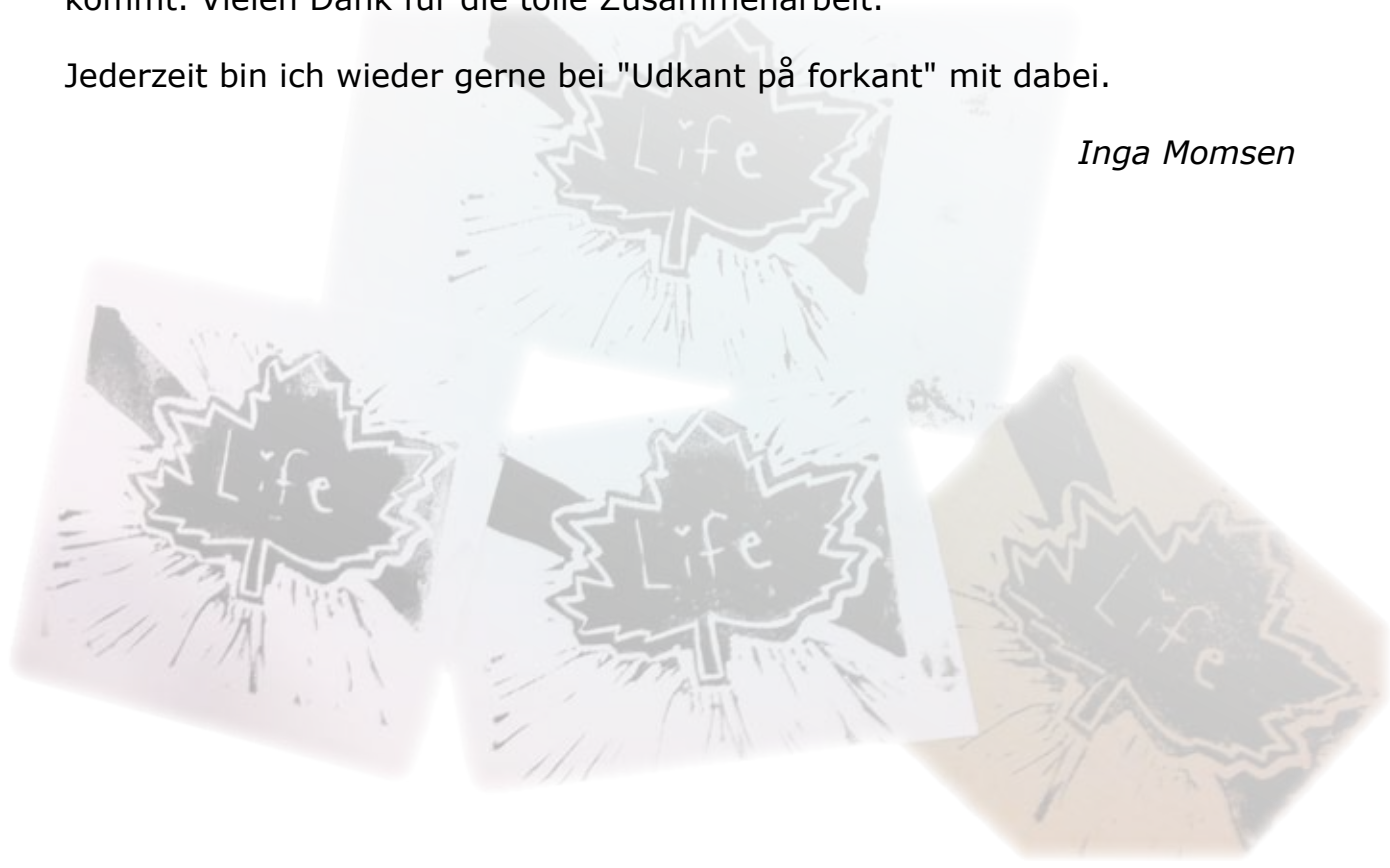
Dadurch sind Räume mit einer ruhigeren Akustik und einem Gefühl des Abgeschirmtseins innerhalb des vorhandenen Raumes entstanden. Schon im Entstehen unserer Schutzräume haben wir uns selbst automatisch an die Stellen mit der Größten Schnurdichte gesetzt. Dem Raum fehlte also vorher offensichtlich etwas, das wir ihm geben konnten. An der Golden Gate haben wir minimalistische, spielerische Eingriffe vorgenommen.

Die Betrachter sollten nicht unbedingt auf Anhieb die Veränderungen sehen. Wir haben Träger mit Spiegelfolie überzogen und den Raum somit partiell verdoppelt. Wir haben architektonische Einzelheiten aus dem Außen auf die Fensterscheiben transportiert, was zu einer optischen Verwirrung führte. Die Schüler haben die Möglichkeiten und Grenzen verschiedener Materialien, Raumwahrnehmung und Raum erforscht und erfahren. Wir hatten uns viel geduldige Arbeit vorgenommen und alles und noch ein wenig mehr geschafft, weil die Schüler über die Zeit mit mir hinaus weitergearbeitet haben.

Dieses Projekt hat mir sehr viel Freude gemacht und einmal mehr gezeigt, dass man auch in kurzer Zeit Schüler sehr gut mit Kunst in Berührung bringen kann und sie in der eigenen Arbeit zu Höchstleistungen motiviert bekommt. Vielen Dank für die tolle Zusammenarbeit.

Jederzeit bin ich wieder gerne bei "Udkant på forkant" mit dabei.

Inga Momsen

“VICTORIA”

Undervisere: Julie Østrem Nielsen, grafisk designer og illustratør
Ellis Nielsen, lærer på Kunst og Design Linjen

Deltagere: Eleverne fra Kunst og Design Linjen på Rinkenæs Efterskole

Fysiske rammer: Kunstfagslokaler, sløjd og udearealer ved efterskolens kontorbygning.
Vi har to dage - fra kl. 8.30 til kl. 15.30 - til rådighed til selve afviklingen sammen med eleverne.

BAGGRUNDSHISTORIE

Dette kunstværk er blevet til i et samarbejde med "Udkant på forkant", som er et fødekædeprojekt for kunstattalenter i grænselandet.

Udført af "Kunst og Designlinjen" på Rinkenæs Efterskole sammen med grafisk designer og illustratør Julie Østrem.

Inspirationen til værket kommer fra de stærkt mønstrede krigsskibe fra 1. verdenskrig.

Dazzle Camouflage.

For at forhindre fjenden i at kunne ramme skibet, fandt man dengang på at male skibene i flotte optiske mønstre, der gjorde det sværere at vurdere afstanden til skibet, og det derfor ikke så let blev ramt. Én af flere veje til sejr.

Sådan et mønster har vi dannet på et birketræ, hvor alle grene er blevet kortet af. Gul- og sortstribet markeringsbånd er blevet viklet omkring hele træet, hvorved der opstår dette fantastisk flotte mønster.

Dernæst har eleverne også selv været i gang med at skabe forskellige mønstre og herefter blande dem og sætte dem sammen til nye.

Disse mønstre har de malet på de store gule træterninger i forskellige størrelser. Nu hænger de som smukke bevægelige frugter på sejrstræet.

Victoria betyder som bekendt sejr på latin.

Vores "Victoria" står og lyser op i gult og sort lige ud til Sejrsvej. Du skal bare se og sanse! Og forhåbentlig glædes over oplevelsen. Det gør vi. Vi retter en stor tak til de mennesker, der har gjort dette projekt muligt.

FAGLIG MÅLSÆTNING

Eleverne skal lære at:

- være kreative indenfor nogle fastsatte rammer
- tænke abstrakt
- lave unikke mønstre på en enkel måde
- forholde sig til et objekt, en kube
- kunst er andet og mere end det traditionelle lærred.

ÆSTETISK MÅLSÆTNING

Vi vil gøre eleverne bevidste om alle de smukke mønstre, vi er omgivet af og hvilken effekt, de har. Med dette udgangspunkt skal vi sammen skabe et blikfang, der kan give forbigående en anderledes sanseoplevelse.

PÆDAGOGISK MÅLSÆTNING

Eleverne skal lære at arbejde:

- under tidspres
- koncentreret og nøjagtig

- med frihed indenfor givne rammer
- sammen om ét fælles værk

De skal også lære, hvordan man som gruppe kan få værker til at passe sammen, selv om man er vidt forskellige.

BESKRIVELSE AF FORLØB

Vores idégenerering i stikord: Kunst som blikfang udenfor - vendespil med ni ens kasser i et delvist tørlagt spejlbassin - problemer med vand, holdbarhed og synlighed - et træ ved vejen - mønstre - dazzle - camouflage - stærke farver - kuber i forskellige størrelser hængt op i et af hjørnerne, så kuben kan dreje, og man kan se alle sider - maling af træet - ikke holdbart - gul og sort afmærkningsbånd viklet rundt om træet giver et dazzle-mønster - black and yellow.

Torsdag - 1. dag med eleverne:

Projektet præsenteres for eleverne, og Julie viser en kort intro om mønstre. Med udgangspunkt i gamle krigsskibe med dazzlecouflage og eksempler på mønstre, vi møder i hverdagen, bliver eleverne inspireret til at gå i gang med at lave deres egne mønstre.

Først laver de flere blyantsskitser på 30 sekunder.

Senere går de over til at male med sort tusch, stadig på tid.

Mønstrene skal være abstrakte, hvilket er lidt svært for nogen.

Der sniger sig let et motiv ind i mønsteret, et ansigt, en mand eller en tiger. Efterhånden får de længere tid og må vælge mellem de mønstre, de bedste kan lide.

Nu er de klar til at male på de mindste kasser. De har alle to kasser på 15x15x15 cm - altså i alt 12 sider, der skal males mønstre på.

De kasser, vi skal bruge, er blevet fremstillet i sløjdlokalet og malet gule inden opstart, så det kun er de sorte mønstre, der skal nå at tørre, inden kasserne kan blive hængt op dag 2.

Vi skal nemlig være klar til fernisering kl. 16 fredag i forbindelse med vores skolekoncert, hvor familie og venner og andre interesserede er inviterede.

Efter middag korter pedellen grene af birketræet dér, hvor vi gerne vil have det, og derefter begynder vi at sætte afmærkningsbånd omkring træet.

Ud over de små kasser har vi to kasser på 30x30x30 cm. og en stor kasse på 60x60x60 cm., som eleverne skal arbejde sammen om at male mønstre på.

Fredag - anden dag med eleverne:

I dag begynder de med at male de største kasser, og i tørretiden bliver de sidste bånd sat på træet. Omkring middag er kasserne klar til at blive hængt på træet. Det ser bare så flot ud. Gul og sort mod den septemberblå himmel. Vi rydder op. Hænger de flotteste skitser op på en væg i skolens hall. Vi planlægger vores præsentation af kunstværket til koncerten - alle elever fortæller på skift. Vi finder også et navn til værket.

Vi bestemmer sammen, at det skal hedde "Victoria", fordi dazzlecamouflagens formål var at sejre. Desuden står træet ved Sejrsvej i Rinke­næs, og det var en sejr for os at få den lavet på to dage.

Mandag - efterbehandling sammen med eleverne:

De får til opgave at lave et lille maleri, et dagbogs­billede, hvor de giver udtryk for deres oplevelse af de to dage.

Derudover både en mundtlig og en skriftlig evaluering.

MATERIALER OG UDSTYR

Skitsepapir, blyanter, flydende sort tusch og pensler til mønster studier. Malede trækasser (kuber af hårdtræs­krydsfinér) i forskellige størrelser, fremstillet i sløjd til formålet med en sidelængde på henholdsvis 15 cm., 30 cm. og 60 cm.

Malerskjorter, malertape, malerrulle og maling til træ udendørs.

Afmærkningsbånd til at vik­le omkring træet og en hæfteklammepistol til at fæstne båndet med.

Øskner, wire og lænker til at hænge kasserne op i træet med.

Sidst men ikke mindst et birke­træ savet ned i en passende højde, en stige og et stillads.

EVALUERING

Eleverne siger:

- *Det var fedt at male mønstre på kasserne.*
- *Det var godt at arbejde både inde og ude.*
- *Udfordrende og lærerigt - anderledes og mærkeligt - sjovt og kreativt.*
- *Det var sjovt at samarbejde og lave camouflagetræet.*

Læreren siger:

- *Julie og jeg havde et super godt samarbejde, hvor vi både inspirede og supplerede hinanden.*
- *Hver for sig og uden eleverne, havde vi aldrig fået ideen eller kunnet udføre den.*

Kunstneren siger:

- *Det var nogle meget søde og arbejdsomme elever, der tog godt imod mig og hele projektet.*
- *Vi var privilegerede med resurser og folk på skolen, der ville hjælpe os.*

Konklusion:

På grund af tids­pres blev eleverne ikke inddraget i hele processen.

Sammen med eleverne lå fokus på mønsterdelen og på træet.

Det var det valg, vi var nødt til at træffe for at kunne nå vores mål.

Vi har arbejdet lidt mere resultat­orienteret end procesorienteret.

Det var et fantastisk projekt, som viser, hvad kreativitet, god planlægning, samarbejde og vilje kan udrette.

På bare to dage er det lykkedes os at lave et stort og flot projekt, som vi er alle stolte af.

Det var en rigtig fed følelse at nå målet og se det færdige resultat.

VICTORIA

HINTERGRUND

Die Inspiration für das Werk kam von den stark gemusterten Kriegsschiffen aus dem Ersten Weltkrieg. Ein solch schönes Muster, das damals dem Feind die Zielerfassung erschweren sollte, haben wir auf einer Birke abgebildet, bei der die Äste verkürzt waren. Gelb- und schwarzgestreiftes Absperrband wurde um den Baum gewickelt, wodurch ein fantastisches Muster entstand. Abgeleitet davon haben die Schüler selber Muster entworfen, die auf unterschiedlich große, gelbe Holzwürfel gemalt wurden.

FACHLICHE ZIELSETZUNG

Die Schüler sollten lernen:

- Innerhalb festgesetzter Rahmen kreativ zu sein
- Abstrakt zu denken
- Auf einfache Weise einzigartige Muster herzustellen
- Sich mit einem bestimmten Objekt, dem Würfel, auseinanderzusetzen
- Dass Kunst anderes und mehr sein kann als nur bemalte Leinwand.

ÄSTHETISCHE ZIELSETZUNG

Wir wollten die Schüler darauf aufmerksam machen, von wie vielen schönen Mustern wir umgeben sind, und welche Wirkung diese haben. Mit diesem Ausgangspunkt sollte gemeinsam ein neuartiger Blickfang geschaffen und ein ungewöhnliches Sinneserlebnis für Passanten entwickelt werden.

EVALUATION

Aufgrund von Zeitnot wurden die Schüler nicht in den gesamten Prozess miteinbezogen. Der Schwerpunkt lag auf dem Musterteil und dem Baum, eine Auswahl, die notwendig war, um das Ziel zu erreichen. Die Arbeit war dadurch ein wenig mehr ergebnisorientiert als prozessorientiert. Es handelte sich um ein fantastisches Projekt, das gezeigt hat, was man mit Kreativität, Planung, Kooperation und Wille ausrichten kann. Innerhalb von nur zwei Tagen ist es gelungen, ein großes und tolles Projekt durchzuführen, auf das wir alle stolz sind. Das Ziel erreicht zu haben und das fertige Ergebnis zu sehen, gab allen ein gutes Gefühl.

REJSEN TIL DIN YNDLINGSPLANET - et stopmotion projekt i 2. klasse

Undervisere: Lærer Dörte-Kristin Larsen og Kunstner Tina Klemmensen

Deltagere: 18 elever fra 2.B fra Haderslev Realskolen

Tidsramme: 2 billedkunsttimer og 2 hele skoleformiddage (kl. 8.45-13.45), afslutning med et Galla-Filmpremiere-Fest om aftenen (familiearrangement for klassen).

Fysiske rammer: Billedkunstlokalet og klasseværelset.

FAGLIG MÅLSÆTNING

- Omsætning fra idé (selvbillede) til et tredimensionelt objekt i modeller-voks.
- Introduktion til Stopmotion filmning på mediet iPad ved brug af appen "I-Stopmotion" i forbindelse med billedkunstundervisningen.
- Kendskab og brug af et digitalt medie til historiefortælling.
- Bevidsthed om at enkelte billeder kan sammensættes til en helhed (film).

ÆSTETISK MÅLSÆTNING

- Arbejde med idéudvikling og idébeskrivelse til et fælles produkt.
- Visualisere den oplevede/fantasiskabte verden.

PÆDAGOGISK MÅLSÆTNING

- Samarbejde af eleverne i grupper á 5 personer.
- Fremme alle elevers kompetencer.
- Give oplevelsen af, at man har brug for hinanden i projektet for at opnå det bedst mulige resultat.

BESKRIVELSE AF FORLØB

I selskab af sin hund ankom Tina på skolen, og vi startede de første to timer med en kort introduktion i projektet og en generel samtale om stopmotionfilm.

Eleverne fik en vejledning til at fremstille en modellervoksfigur, som skulle ligne dem selv.

Da de var færdige, blev den endelige opgave præsenteret for eleverne:

"Forestil dig, at du og dine venner skal flyve op til jeres yndlingsplanet."

Efter at være blevet inddelt i grupper med fem elever, gik de i gang med et fælles/individuel brainstorm omkring planetens navn, ynglingsting (tegn tre ting, vælg en ting ud) og en souvenir fra planeten.

Da de første to timer var slut, var processen skudt i gang med et brag, og eleverne kunne næsten ikke afvente med at fortsatte med deres projekt til næste dag.

På 2. dagen fik eleverne et hvidt papstativ (kulisse) stillet til rådighed og gik straks i gang med at fremstille planeten, ynglingsting, flytøjet og rummet i mosgummi. Deres begejstring var så stor, at de fik udvidet opgaven med fremstilling af mad, huse, indretningsgenstande i mosgummi og modeller-voks.

Efter en introduktion til "I-Stopmotion"-App'en var det tid til at starte med billedoptagelser til stopmotionfilmen. Tina og jeg fungerede som vejleder undervejs i processen.

Til sidst skulle der selvfølgelig også sættes lyd på filmen.

Tiden "løb næsten fra os", og vi skulle skynde os at lave filmene færdige til deres store aften som filmstjerner.

I samarbejde med klassens forældreråd af klassen var der gallafest med rød løber, tapas, boblevand og en masse finklædte børn, som glædede sig til at fremvise, hvad de arbejdede med i løbet af ugen.

Vi fremviste filmene, og eleverne fik stor applaus for deres fremvisning.

Som en helt personlig præmie fik hver elev en lille "guldpræmie" i form af nogle "guldmalede tegneseriefignurer".

Film og materialer blev også vist på den årlige forårsudstilling på skolen.

MATERIALER OG UDSTYR

Modellervoks, mosgummi, farvet karton i A3 størrelse, malertape, limpistoler, iPads (1 stk. gruppevis), gebyrpligtig App "I-stopmotion", kraftigt karton til kulissepåsætning.

EVALUERING

Hurtig og nemt fandt vi som underviser sammen og lod vores tanker spire omkring projektets indhold, hvorefter idéerne sprudlede frem ... og vi var straks enige og kunne gå i gang med forberedelserne.

KUN FANTASIEN SÆTTER GRÆNSER!

Vi er ikke i tvivl om, at vi skabte rammen for en kanon og meget lærerig oplevelse for eleverne - en oplevelse, de sent vil glemme.

Samlet set et meget succesfuldt undervisningsforløb med engagerede og begejstrede elever.

DIE REISE ZU DEINEM LIEBLINGSPLANET

FACHLICHE ZIELSETZUNG

- Umsetzung der Idee (Selbstbildnis) in ein dreidimensionales Objekt aus Knetmasse.
- Einführung in die Stopp-Motion Filmtechnik mit Hilfe der App "I-Stopmotion" für das iPad im Rahmen des Kunstunterrichts.
- Kenntnisse und Anwendung von digitalen Medien zur Geschichtenerzählung.
- Bewusstsein, wie einzelne Bilder zu einem Ganzen (Film) zusammen gesetzt werden können.

ÄSTHETISCHE ZIELSETZUNG

- Arbeit mit Ideenentwicklung und Ideenbeschreibung für ein gemeinsames Produkt.
- Visualisierung der erlebten/phantasiegeschaffenen Welt.

EVALUATION

Wir, die Unterrichtenden, fanden schnell und einfach zusammen und ließen Gedanken zum Inhalt des Projekts freien Lauf, worauf die Ideen zur Umsetzung nur so hervorsprudelten. Wir waren uns rasch einig und konnten die Vorbereitungen in Angriff nehmen.

Wir sind sicher, dass wir den Rahmen für ein interessantes und lehrreiches Erlebnis für die Schüler geschaffen haben - ein Erlebnis, an das sie sich noch lange erinnern werden. Insgesamt ein sehr erfolgreicher Unterrichtsverlauf mit engagierten und begeisterten Schülern.

TØNDER-TÅRNET ... RESPEKT!

Undervisere: Lærer LisEmma Søvik og kunstner Inga Momsen
Deltagere: 15 elever fra 5. årgang på Tønder Grundskole
Tidsramme: 10 timer fordelt på to fredage fra kl. 11.00 til kl. 16.00
 + en fernisering kl. 16.00-16.30
Fysiske rammer: Et tomt bibliotekslokale, et billedkunstlokale, en stor aula

FAGLIG MÅLSÆTNING

- At eleverne bliver opmærksomme på nye og anderledes sider af billedkunstoffaget.
- At eleverne gennem egne erfaringer ansføres til at "tegne og male" med andre materialer end penne, pensler og maling.
- At eleverne lærer at anvende håndværksmæssigt værktøj som hammer, skruetrækker, boremaskine og sav.
- At eleverne får en sammenhængende tid til fordybelse, men samtidig udfordres på deres arbejdsindsats - både fysisk og tidsmæssigt!

PÆDAGOGISK MÅLSÆTNING

- At samarbejde om at fremstille et fælles kunstværk som en gave til skolen.
- At indgå i en skabende proces - fra ideen om et kunstværk til realiseringen (herunder valg/fravalg og hård arbejdsindsats!) og præsentation (fernisering) af det færdige kunstværk.
- At blive udfordret på sine private holdninger til, hvad kunst er eller kan være og få tankegangen lidt væk fra mange børns opfattelse af, at kunst kun er tegning og maling!

ÆSTETISK MÅLSÆTNING

- At forny/forandre sin tankegang om, hvad der er kunstneriske materialer.
- At se kvaliteten og mulighederne i genbrugsmaterialer.
- At ændre affaldsmaterialer til noget smukt, brugbart og æstetisk/kunstnerisk.
- At skabe et kunstværk bestående af en blivende del - et skulpturelt billede på aulaens endevæg og en midlertidig del - evt. et tårn på gulvet!

MATERIALER

- Genbrugsmaterialer i træ (en palle, gamle rammer, gulvbrædder, karme, lister m.m.), stof, snor og garn samt levende træ/grene.
- Værktøj og skruer.

OPTAKT OG FORBEREDELSE

Vi mødtes første gang i Sønderborg, hvor ideerne straks sprudlede ... især efter en lynhurtig beslutning om, at vi ikke på forhånd ville lade os begrænse af formelle strukturer som skema og lignende bindinger!!

Efter en inspirerende udveksling af ideer besluttede vi følgende:

- Tema SPROG (fokusområde på skolen i indeværende skoleår).
- Det kunstneriske arbejde skulle være tredimensionelt.
- Vi ville "tegne" med materialer.
- Materialerne skulle primært bestå af genbrug - dog organiske materialer.
- Kunstværket skulle vokse ud af væggen og indeholde både en permanent og en midlertidig del.

Herefter holdt vi kontakt pr. mail og aftalte ligeledes at mødes på Tønder Grundskole, hvor de resterende forberedelser blev gjort:

- Beslutning om kunstværkets fysiske placering samt arbejdsområder.
- Indsamling af materialer og værktøj.
- Diverse tilladelser.
- Invitation til elever/forældre med bindende tilmelding (maks. 20).
- Aftaler om oplæg og fordeling af ansvar.

BESKRIVELSE AF FORLØB

Første fredag:

Indledningsvis blev elevernes medbragte materialer samlet i en bunke på gulvet i det tomme bibliotekslokale. Sammen med de øvrige indsamlede materialer, udgjorde dette en stor og varieret bunke af genbrugsmaterialer, som vi nysgerrigt studerede!

Vi lavede en kort præsentation af projektet, kunstneren og et rids af den foreløbige ide: at skabe et fælles kunstværk med SPROG som tema!

Der blev refereret til fortællingen om Babelstårnet og spurgt ind til elevernes umiddelbare kommentarer og ideer. Vi gik også ud og iagttog det fysiske rum omkring den væg, hvor vi forestillede os, at kunstværket skulle placeres. Inden første pause blev eleverne enige om, at ordet RESPEKT skulle have en central placering i det færdige kunstværk.

Efter pausen startede vi med en lille øvelse.

Opgave:

Præsenter dig på en kunstnerisk måde med de forhåndenværende materialer!

Dette gav dels anledning til, at alle kom hurtigt i gang og fik de tiltænkte materialer i hænderne. Desuden kunne vi voksne - udover at se/høre deres navne - få en fornemmelse af elevernes tilgang til genbrugsmaterialer som mulig kunst.

Herefter gik vi videre med en samarbejdsøvelse i små grupper.

Opgave:

Lav en del af en organisk ramme (tænk 3-dimensionelt).

Eneste krav:

Der skal være en åbning, så den senere kan samles til en stor ramme!

Så kom der gang i værktøj, materialer, ideer, samtaler og samarbejde!

Eleverne knoklede løs, først forsigtigt, sidenhen mere løssluppet. Der blev "tegnet" og "malet" med stort og småt, og efterhånden fik de fleste styr på både hammer, sav, skruetrækker og især boremaskinens effektivitet.

Arbejdet blev selvfølgelig afbrudt af tiltrængte spisepauser, men ellers fortsatte vi ufortrødent til klokken nærmede sig dagens afslutning.

Vi samlede alle delene til en kæmpe stor ramme, som vi forsigtigt flyttede fra vores arbejdsplads (billedkunstlokalet) til vores opbevaringsplads (det tomme bibliotek).

Den meget store og meget uhåndterlige ramme knækkede visse steder undervejs, men hertil opmuntrede vores kunstner os:

"Husk at dette kunstværk hele tiden er foranderligt. Vi bruger alle spontane indslag (inklusive uheld!) til at forbedre kunstværket!!"

Der blev samlet op på dagens succeser og mindre heldige episoder.

Vi fremhævede både godt samarbejde, veludført arbejde og særligt vellykkede dele af rammen.

Men også, at der var behov for stor grad af selvdisciplin og høj arbejdsindsats, hvis projektet skulle nå i mål!

Alle indså, at vi havde travlt ... Nok var rammen klar, men hvad med "billedet" og det eventuelle "tårn" på gulvet, som skulle vokse ud at billedet på væggen??

En energisk elev lovede at lave indbydelse, som blev produceret og udsendt den følgende uge.

Anden fredag:

Vi mødtes i biblioteket og genså rammen, delte elevernes og egne tanker siden sidst og gav feedback. I betragtning af projektets tidsmæssige omfang var det nødvendigt at revidere (= indskrænke) den oprindelige plan!

Gensynet med rammen blev nu til en søgning efter vores ord: RESPEKT. Dele af enkelte bogstaver dukkede op ... Vi fandt et S, lidt af et E, et T ... Projektet tog en drejning - vi besluttede at bryde rammen op, tage bogstaverne ud af rammen og arbejde videre med hvert enkelt bogstav i nye små grupper af 2-3 elever. Vi lod dermed væggen være rammen og koncentrerede os i stedet om at færdiggøre vores ord. Igen blev der knoklet: Kunstnerisk udførelse, beslutning om bogstavernes placering og ophængning.

Tårnet ... vi kastede os ud i et usikkert forsøg på at nå det.

Eleverne arbejdede løs på skift, fælles eller individuelt - "Nå så langt, I kan råt og hurtigt!" var kommentaren.

Indimellem var der forskellige grupper, som tog sig af forberedelserne til ferniseringen: Indkøb, klargøring af frugtsnack og drikkevarer, øve tale og danseoptrin (elevernes egne spontane forslag!). Klokkeren nærmede sig hastigt 16 - den sidste skrue blev skruet i væggen og en skyndsom oprydning gjorde det muligt at modtage gæster. Sommerfugle i maven var der ikke tid til, men en vis spændthed var alligevel tydelig blandt eleverne. Endelig! Familierne ankom i stor stil, og vi fik dermed fornøjelsen af at afsløre kunstværket ... sådan rigtigt med taler og fotografering og det hele. En god afslutning på et spændende og lidt hektisk kunstprojekt!

Evaluering:

Udgangspunktet med en tilsyneladende umulig kobling mellem en undervisers alt for fastlagte og strukturerede hverdag og en temmelig "rammeløs" kunstners vilde ideer viste sig at fungere fortrinligt, da vi ret hurtigt "glemte" forhindringerne og satte fokus på vores fælles ønske:

At ville noget med børn og kunst!

Børnenes forvandling fra "Øv, hvorfor må vi ikke male på lærred eller bare lave noget til os selv?" til deres nysgerrighed og mod på opgaven, var tankevækkende.

Ligeledes var børnenes stolthed over det færdige kunstværk - og deres engagement i ferniseringen en stor fornøjelse og udtryk for et vellykket projekt.

Elevernes kommentarer undervejs og efterfølgende peger i samme retning: "Jeg er en håndværker og en kunstner - jeg kan!", "Kunst er meget mere, end jeg troede!", "De andre respekterer det - wauv!!" og "Det er faktisk fedt at lave noget fælles!"

Som undervisere havde vi visse udfordringer: Vi var tidsoptimister igen ... børnene arbejder ikke så hurtigt og sikkert og selvstændigt som forventet. Til gengæld var det ok at ændre kurs undervejs - en god erfaring! (som i det virkelige liv - også en kunstners ...).

Projektet er en gave ... det har været super spændende for både lærer og elever at møde en kunstner - og samarbejde med hende.

Obs! Yngre børn har svært ved at koncentrere sig så længe ad gangen - måske ville tre seancer af tre timer have fungeret bedre i vores tilfælde!

En lille tilføjelse:

"RESPEKT!" hænger flot og velfungerende i skolens aula. Her bliver det dagligt betragtet og kommenteret - både som udsmykning og som opfordring i forlængelse af vores skoles værdigrundlag.

"TÅRNET" har haft sin tid i aulaen og er nu foræret væk til den lokale genbrugsstation, hvor det står og pryder i deres indgangsparti - til glæde for medarbejdere og gæster. Og helt i stedets ånd om genbrug!!

DER TURM VON TØNDER ... RESPEKT!

FACHLICHE ZIELSETZUNG

- Die Schüler auf andere Seiten des Kunstunterrichts aufmerksam zu machen.
- Die Schüler durch eigene Erfahrungen zum Zeichnen und Malen mit anderen Werkzeugen als Stifte, Pinsel und Farbe anzuspornen.
- Den Schülern den handwerklichen Umgang mit Werkzeug wie Hammer, Schraubendreher, Bohrmaschine und Säge beizubringen.
- Den Schülern einen zusammenhängenden Zeitraum zur Vertiefung zu geben, aber sie gleichzeitig sowohl physisch als auch zeitlich in ihrem Arbeitseinsatz herauszufordern.

ÄSTHETISCHE ZIELSETZUNG

- Die Vorstellung, was künstlerische Materialien sind, zu erneuern/verändern.
- Die Qualitäten und Möglichkeiten von Recycling-Material zu erkennen.
- Müll in etwas Schönes, Brauchbares und Ästhetisch/Künstlerisches zu verwandeln.
- Ein Kunstwerk zu erschaffen, das aus einem bleibenden Teil - ein skulpturales Bild an der Stirnwand der Aula - und einem vergänglichen Teil, evtl. einem Turm auf dem Boden besteht.

EVALUATION

Der Ausgangspunkt mit der scheinbar unmöglichen Verknüpfung von dem viel zu festgelegten und strukturierten Alltag eines Lehrers und den wilden Ideen einer ziemlich rahmenlosen Künstlerin erwies sich als äußerst fruchtbar, da beide rasch die Begrenzungen "vergaßen" und sich auf ihren gemeinsamen Wunsch, etwas mit Kindern und Kunst zu machen, konzentrierten.

Die Verwandlung der Kinder von "Och, wieso dürfen wir nicht eine Leinwand bemalen oder etwas für uns selber schaffen?" zu Neugierde und Tatendrang auf die Aufgabe, war erstaunlich. Ebenso der Stolz der Kinder über das fertige Kunstwerk und ihr Eifer bei der Vernissage bereitete große Freude und war Ausdruck eines gelungenen Projekts.

Die Kommentare der Schüler während des Prozesses und nachfolgend gingen in dieselbe Richtung: "Ich bin ein Handwerker und Künstler - ich kann das!", "Kunst ist viel mehr als ich dachte!", "Die anderen respektieren das - WOW!" und "Es macht Spaß, gemeinsam etwas zu machen!"

Für uns als Unterrichtende es gewisse Herausforderungen: wir waren zu optimistisch bei der Zeit; die Kinder arbeiteten nicht so schnell, sicher und selbständig wie erwartet. Es war völlig in Ordnung den Kurs während des Prozesses zu ändern - eine gute Erfahrung! Das Projekt war ein Geschenk ... es war superinteressant, für sowohl Lehrer als auch Schüler, eine Künstlerin kennenzulernen - und mit ihr zusammenarbeiten.

"LOSE COLLAGEN"

<i>Undervisere:</i>	Die freischaffende Künstlerin Dany Heck, Flensburg Die Lehrerin Frauke Rückert
<i>Antal deltagere:</i>	19 Schülerinnen und Schüler einer 5. Klasse der Gallbergschule, Gemeinschaftschule der Stadt Schleswig
<i>Fysiske rammer:</i>	Kunstraum und Schulflur der Schule
<i>Tidsramme:</i>	2 Schultage (22. und 24. April 2015), jeweils von 7.50 Uhr bis 13 Uhr

FACHLICHE ZIELSETZUNG

Die Schattenrisse von Lieblingsgegenständen werden in Gemeinschaftswerken malerisch festgehalten.

Dabei sollen einfache bildnerische Gestaltungskriterien, wie wie Kontraste (groß-klein, hell-dunkel, farbig-monochrom, Komplementär-Farben, abstrakt und gegenständlich),

Wiederholungen und die Anordnung der Motive (Reihung, Ballung und Streuung) angewendet werden

ÄSTHETISCHE ZIELSETZUNG

Mehrere "lose Collagen" entstehen als Gemeinschaftswerke aus mitgebrachten Gegenständen, die auf den Overhead-Projektoren arrangiert werden. Die von den Schülerinnen und Schülern ausgewählten Gegenstände werden auf einen Malgrund projiziert und mit Bleistift umrissen.

Die Flächen werden farbig gestaltet. Es kann ein großes Einzelwerk oder auch eine Bildserie entstehen, die Arbeiten können relativ gegenständlich oder eher abstrakt werden. Die so entstandenen "Collagen" können auf unterschiedlichste Art und Weise farbig oder monochrom gestaltet werden.

PÄDAGOGISCHE ZIELSETZUNG

Wir erhofften uns, dass die Schülerinnen und Schüler nicht nur Freude an einem Kunstprojekt, das sich über mehrere Stunden gar Tage erstreckt, empfinden würden, sondern dass sie ganz nebenbei ihre Fertigkeiten im Umgang mit unterschiedlichen Farben, Malwerkzeugen und Malgründen verbessern würden. Das Arbeiten in der Gruppe ermöglicht zwar das Wählen eines größeren Formates, doch setzt auch u.a. Absprachen, Kompromisse, Hilfestellungen und Fehlertoleranz voraus.

BESCHREIBUNG DES UNTERRICHTSVERLAUFS

Nach einer Vorstellungsrunde, und der groben Vorstellung des Projektes durften die Schülerinnen und Schüler sich frei in Dreier und Vierer-Gruppen einteilen. Jede Gruppe erhielt einen eigenen Arbeitsplatz, auf dem der Malgrund bereits auslag. Zunächst wurden die Gruppen aufgefordert ihre Materialien auf ihren Malgrund anzuordnen.

Wir gingen von Gruppe zu Gruppe, ließen uns deren Anordnung erklären und gaben eventuelle Tipps.

Nun sollten sich die Gruppen für einen möglichen Hintergrund entscheiden. Wir waren erstaunt darüber, dass jede Gruppe eine ganz eigene Vorstellung hatte - und es so zu keinen Wiederholungen kam.

Bereits in diesem Arbeitsschritt war klar, dass alle Gruppen ihrem eigenem Tempo folgten, und wir entschieden uns, von gemeinsamen Einführungen Abstand zu nehmen, um niemanden aus seinem Schaffensprozess zu reißen.

Lediglich die Pause zwischen dem ersten und zweiten Block (Themenpausen) hielten wir alle ein, um allen Schülerinnen und Schülern die Gelegenheit zu geben sich sportlich zu bewegen, als Ausgleich zu der doch viel Konzentration und Sorgfalt abforderten Arbeit.

Nachdem der Hintergrund getrocknet war, konnten die Gruppen ihren Arbeitsplatz auf dem Schulflur vor dem Kunstraum bestehend

aus einem Tisch und einem OHP aufbauen. Sie ordneten drei bis fünf Gegenstände auf der Scheibe des OHP an und begannen deren Umrisse auf ihren Malgrund zu übertragen.

Diese wurden dann als erste Schicht mit viel Eifer und Sorgfalt schwarz ausgemalt.

Hier waren einige Gruppen bereits so begeistert von ihrem Werk, dass sie nicht weiterarbeiten wollten, und es nur Dank gutem Zureden von Dany doch taten. Sie nahm sich viel Zeit für Zwischenbesprechungen und Tipps. Es erfolgte das erneute Auswählen von Gegenständen, deren Übertragen auf den Malgrund und das anschließende Bemalen. In diesem Schritt war es unsere Aufgabe, die Kinder zu ermuntern auch Schattenrisse überlagern und überschneiden zu lassen.

Dany ließ sich nicht beeinflussen, dass am zweiten Tag im Gegensatz zum Vortag das Durchhaltevermögen der Schüler/-innen und Schüler nachgelassen hatte. Die Schülerinnen und Schüler, begeistert von dem, was sie bisher auf den Malgrund gebracht hatten, wollten fertig werden. Dany schaffte es immer wieder, sie auf weitere Möglichkeiten der Gestaltung zu stoßen. Sie griff dabei die Einwände der Einzelnen auf. Das zusätzliche Bereitstellen von Farben in Gold-, Silber- und Bronzeton führte dazu, dass sich die Gruppen bereit erklärten, doch immer neue Schichten mit Gegenständen auf ihren Malgrund zu übertragen. Einige Flächen wurden noch durch eine Umrandung mit Permanent Marker hervorgehoben.

Um den Drang der Schülerinnen und Schüler Bilder mit riesigen Lettern zu signieren in die richtigen Bahnen zu lenken, erhielten sie hierfür noch einige Tipps, wie z.B. das Finden von Signaturen großer Künstler auf Kunstdruckern. Die meisten Gruppen wählten so die Variante ihren Namen und den Namen des Werkes auf ein Extrablatt zu schreiben.

Als Finishing erhielten die Werke noch eine Schicht Tapetenschutz. Das erhöhte den Glanz.

Höhepunkt des zweiten Tages war, als das erste Bild direkt gegenüber des eigenen Klassenraums aufgehängt wurde.

Bei der Abschlussbesprechung sprachen sich alle Schülerinnen und Schüler dafür aus, so ein Projekt gerne zu wiederholen. Als Anregungen wurden dann eine Auswahl an möglichen Themen sowie mehrere kleinere Aufgaben genannt, um die Abwechslung zu erhöhen.

MATERIALIEN UND HILFSMITTEL

- Diverse persönliche Gegenstände der Schülerinnen und Schüler
- Großformatige Malgründe (Pappen, Leinwände etc.)
- Haar- und Borstenpinsel in unterschiedlichen Stärken
- Acrylfarben in unterschiedlichen Farben
- Tapetenschutz
- Pappteller als Malpaletten
- Wasserbehälter
- Bleistifte
- Overheadprojektoren
- Permanent Marker

EVALUATION

„Es ist so schön, man könnte es auch im eigenen Zimmer aufhängen!“

Monique, 10 Jahre, nachdem das erste Bild auf dem Schulflur aufgehängt wurde.

Es sind echte kleine Gemeinschaftskunstwerke entstanden. Die Schülerinnen und Schüler sind stolz auf ihre Werke. Einige wollten sie gerne mit nach Hause nehmen.

Wir bekamen den Eindruck, dass das gemeinsame Arbeiten mit einer Künstlerin den Blick der Schülerinnen und Schüler auf das Fach Kunst ebenso wie auf das eigene Schaffen verändert hat - ja geschärft hat. Sie wurden inspiriert und angeleitet ihr eigenes künstlerische Potential auszuschöpfen. Sie haben aber auch erfahren, dass Kunst häufig einen langen Atem braucht von der ersten Idee bis zum fertigen Werkstück.

Für mich als Lehrkraft war die Ernsthaftigkeit mit der die Kinder Dany begegneten und der Stolz in ihren Gesichtern, wenn sie ihnen Anerkennung für ihre Arbeit entgegen brachte, eine Freude.

"LØSE COLLAGER"

FAGLIG MÅLSÆTNING

Skyggeomridsene fra yndlingsgenstandene fastholdes malerisk i fælles værker.

Derved skal der anvendes simple billedlige designkriterier, som kontraster (stor-lille, lys-mørk, farvet-monokrom, komplementærfarver, abstrakt og figurativ), gentagelser og motivernes anordning (række, hobe og spredning).

ÆSTETISK MÅLSÆTNING

Medbragte genstande placeres på en overheadprojektor, hvorved der opstår løse collager som fælles værker. Genstandene, som er udvalgt af eleverne, projiceres på en malet baggrund og omridsene tegnes med blyant.

Fladerne farvelægges. Der kan opstå et stort enkeltværk eller en billedserie. Værkerne kan blive figurative eller abstrakte.

Collagerne, som opstår med denne teknik, kan forfines på mange forskellige måder, både i farver og monokrom.

EVALUERING

"Det er så smukt, man kunne også hænge det op i ens værelse" (Monique, 10 år, efter det første billede blev hængt op i skolens gang.)

Der opstod små fælles kunstværker. Eleverne er stolte af deres værker. Nogle ville gerne have haft dem med hjem.

Vi fik indtryk af, at det fælles arbejde med en kunstner har forandret, ja skærpet elevernes vurdering af faget kunst og deres egen skaben.

De blev inspireret og vejledt til at udleve deres kunstneriske potentiale. Men de lærte også, at kunst ofte handler om vedholdenhed fra den første idé til det færdige værk.

For mig som underviser var det glædeligt at se den seriøsitet med hvilken, Dany mødte børnene og deres stolte ansigter, når de blev rost for deres arbejde.

Artikel fra "Der Nordschleswiger":

„KREATIVITÄT AUF DEN TISCH“

Schule des Kindercampus Lunden beteiligt sich an grenzüberschreitendem Kunstprojekt

"Kreativität auf den Tisch". Mit diesen Worten umschreibt Lehrerin Janne von Hacht ein Kunstprojekt im Rahmen des grenzüberschreitenden Vorhabens "Udkant på forkant". An diesem nehmen neben der Schule des Kindercampus Lunden drei weitere Schulen im Landesteil teil.

"Den Kindern wird heute alles serviert. Wir wollen sie gerne wegführen vom Konsum. Die Eigeninitiative ist ganz wichtig", erklärt Janne die Andersartigkeit des Projekts, die auch Künstlerin Dorte Saldern Meier von der Sønderjyllands Kunstscole überzeugt hat. Sie begleitet als Kunstverständige die Kinder.

Den Schülern wird Material wie Pappe, Papier oder Garn an die Hand gegeben. Nach und nach erhalten sie mehr Material wie Schere, Messer, Kleber, Farbe. Und nach und nach wird ihnen wieder etwas davon weggenommen. "Sie müssen sich mit dem Material beschäftigen, darüber reden, was man damit tun kann. Da kommt Kreativität auf den Tisch", sagt Janne mit einem Lachen.

Und die Kinder nehmen die Idee an, auch wenn es manchem sehr schwerfällt. Christian schneidet mit einem Teppichmesser an der Papprolle herum, doch was daraus werden soll, weiß er nicht. Mit dem Begriff "Fantasie", den ihm sein Kamerad Niklas als Erklärung anbietet, kann Christian wenig anfangen. Umso mehr Niklas: Als er die Rolle aufschnitt, dachte er sofort an ein Boot, das einem Einbaum ähnelt.

Garn und halbe Wäscheklammern bei einer anderen Gruppe haben Victoria und Kajani sofort handeln lassen: Kajani flicht Victoria bunte Fäden ins lange Haar.

Marius und Mathias hingegen binden die Hälften erstmal mit Fäden zusammen. "Das ist moderne Kunst", sagt Mathias zum Gebilde, bei dem er nicht weiß, was es sein soll.

Der Arbeit von Patrick sieht man an, was sie darstellen soll: eine Handtasche. Diese fertigt er aus Leinwand an. Das "Rumfummeln" mit dem steifen Material behagt ihm jedoch weniger, als er eine Lasche durch einen Schlitz zu ziehen sucht.

Entspannter sieht Victor aus: Er versteht, mit Nadel und Faden umzugehen. Das überrascht kaum, denn seine Mama näht sehr viel und Victor macht oft mit.

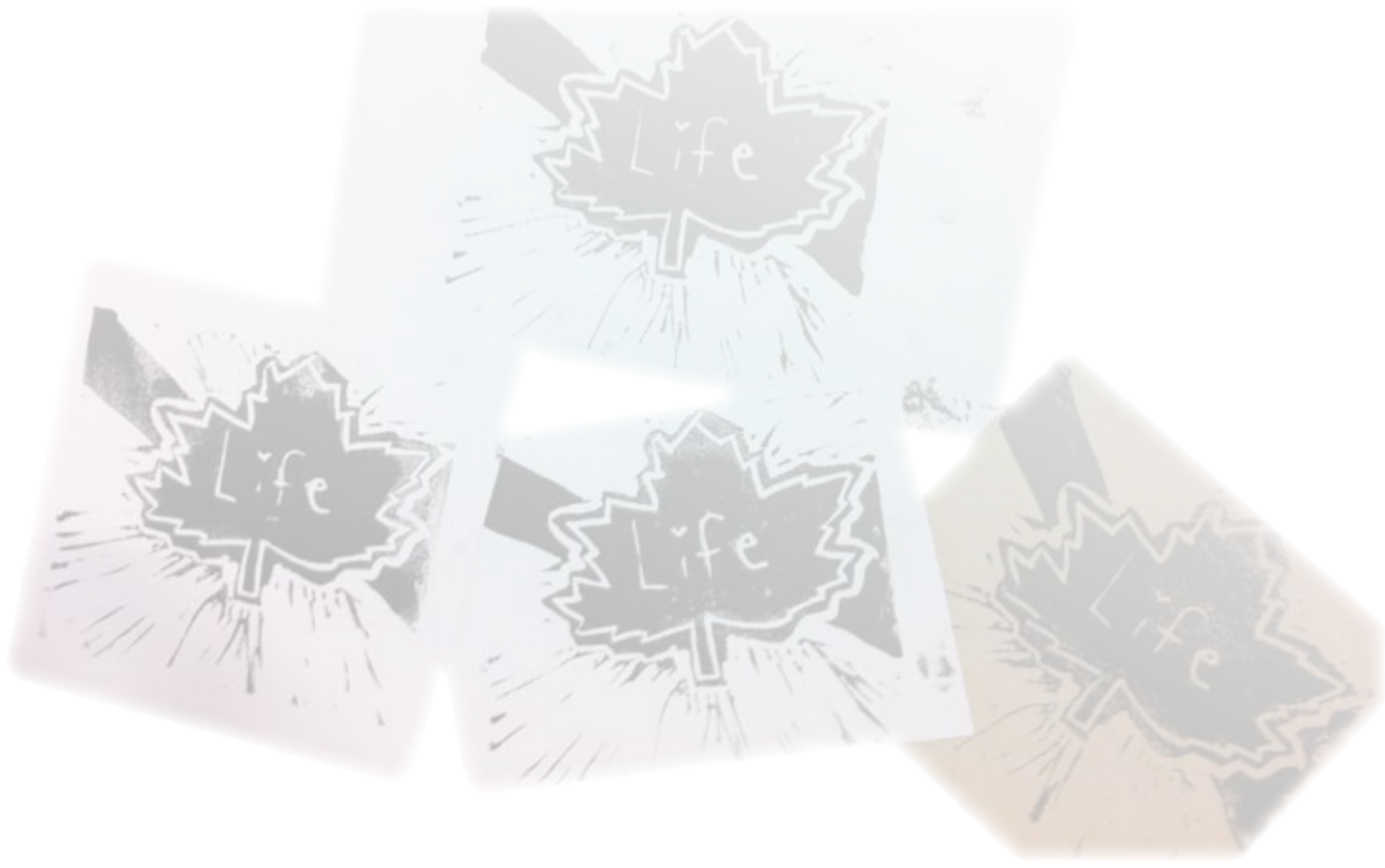
Eine andere Gruppe baut aus harter Pappe ein Haus. Auch diese Aufgabe gestaltet sich nicht einfach mit einem Messer, das trotz Schärfe die Kanten ausfranst. Etwas schief sind Fenster- und Türeinsätze auch. Ohne Bleistift zu arbeiten, ist eben nicht leicht. Aber was zählt, ist das Ergebnis, auf das sich die Gruppe einigen musste.

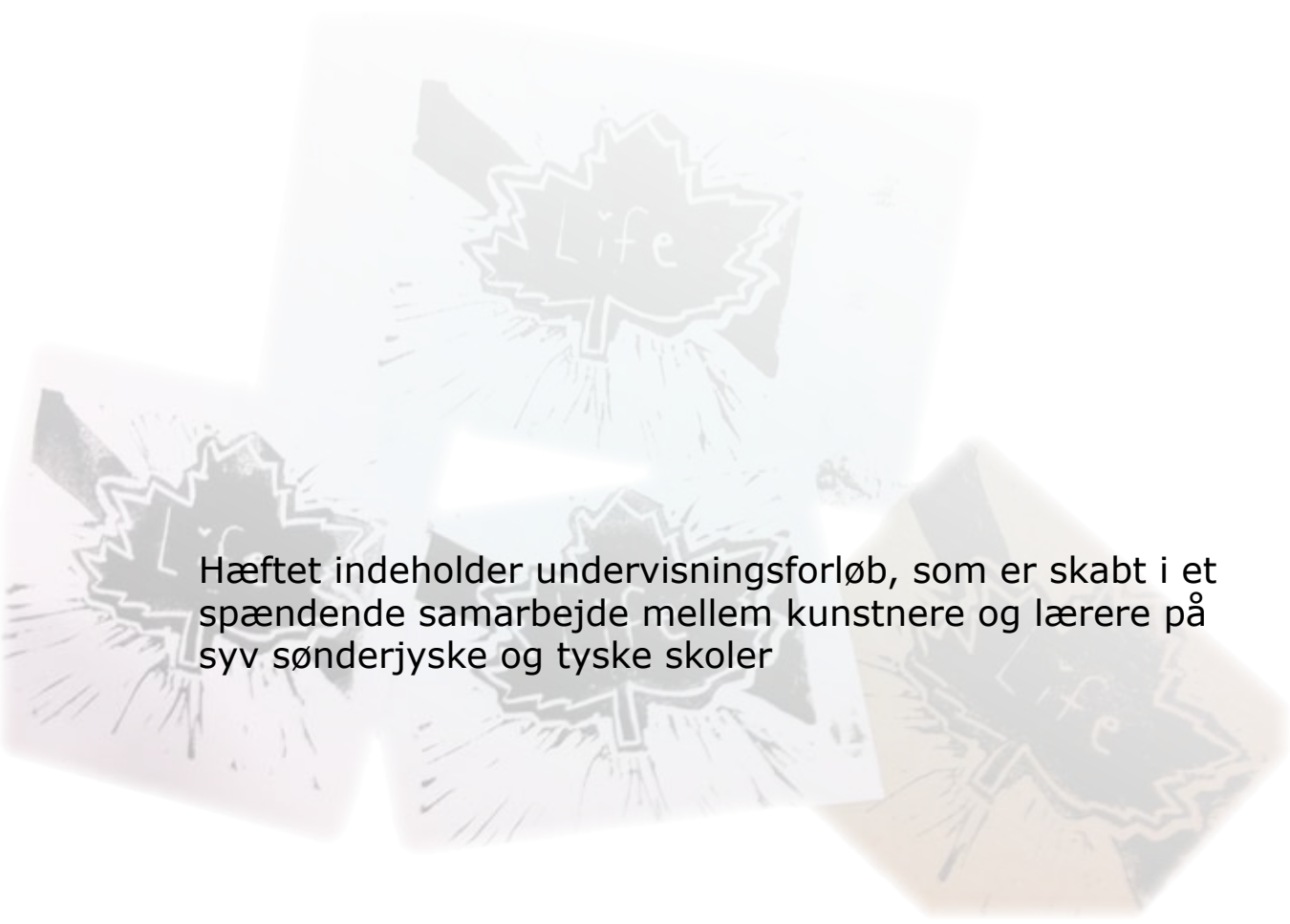
Und das wiederum freut Dorthe Saldern Meier, sieht sie die Idee des Projekts bestätigt, dass Kinder aktiv, kreativ sein können, wenn sie müssen/wollen.

Die in fünf Gruppen eingeteilten Kinder wechselten im Laufe des Vormittags zweimal die Räume und damit auch das Anfangsmaterial.

Das Projekt wird Ende Oktober fortgesetzt. Ob in ähnlicher Form oder anders, das werden Dorthe Saldern Meier und Janne von Hacht dann sehen. Janne schwebt vor, aus allen Werken ein Gesamtkunstwerk zu machen, das einen Raum im Kindercampus schmücken soll.

Ob daraus etwas wird? Das wird am 11. November in der Sønderjyllands Kunstscole gezeigt. Die Vernissage für die Werke aller beteiligten Schulen ist um 15 Uhr.

The image features three overlapping cards or pages. Each card displays a stylized logo consisting of a jagged, starburst-like shape with the word 'Life' written inside it. The cards are arranged in a slightly overlapping manner, with the top card being light blue, the bottom-left card being light purple, and the bottom-right card being light brown. The background is white, and there is a solid blue vertical bar on the right side of the page.

Hæftet indeholder undervisningsforløb, som er skabt i et spændende samarbejde mellem kunstnere og lærere på syv sønderjyske og tyske skoler

Udgivelse: Center for Undervisningsmidler, UC SYD
Layout: Dorit Grundahl, CFU